Utbildningsinspektion i grundskolan i Östra Färs rektorsområde

UTBILDNINGSINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

1. Normer och värden
2. Kunskaper
3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete
6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde. Rapporten ger således inte en heltäckande beskrivning av all pågående utbildningsverksamhet inom enheten vid den aktuella tidpunkten.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter liksom jämförelser med jämförbara verksamheter är också betydelsefulla vid bedömningarna och för slutsatserna med krav på åtgärder och förbättringar. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Lövestad skola

Skolform	Antal elever/barn	Skolform	Antal elever/barn
Förskoleverksamhet:	63	Skolbarnsomsorg:	51
Förskoleklass:	16		
Grundskola:	174		

Vanstad skola

Skolform	Antal elever/barn	Skolform	Antal elever/barn
Förskoleverksamhet:	18	Skolbarnsomsorg:	38
Förskoleklass:	13		
Grundskola:	35		

Östra Färs rektorsområde är beläget utanför Sjöbos tätort och utgörs av Lövestad och Vanstads skolor.

Skolornas och förskolornas pedagogiska personal arbetar i arbetslag. I Lövestad skola finns tre arbetslag och i Vanstad ett. I området finns två dagbarnvårdare med sammanlagt 11 inskrivna barn.

Flertalet elever har lång skolväg beroende på att Vanstad och Lövestad är landsbygdsorter. Cirka 150 elever åker skolskjuts till och från båda skolorna.

Lövestad skola är byggd i mitten av 1950-talet. Skolan byggdes till år 1999 samtidigt som vissa ombyggnationer gjordes.

Vanstad skola utgörs av två byggnader. Den ena uppfördes år 1850 och den andra år 1908.

Genomförandet av inspektionen i Östra Färs

Skolverket sände den 5 juni 2003 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektionsteamet med ansvar för Östra Färs har bestått av undervisningsråden Anne Terdén och Anita Lindholm. Besöken i Östra Färs ägde rum den 24–25 september 2003.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Östra Färs rektorsområde som består av skolorna i Lövestad och Vanstad dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem etc.

I Östra Färs rektorsområde genomfördes formella intervjuer med rektorn, intendenten och assistenten, tre elevgrupper, två personalgrupper, en grupp med specialpedagogisk personal samt en föräldragrupp. Lektioner besöktes i förskoleklassen och årskurserna ett till sex. Vid besöken observerades även det sociala samspelet under raster och vid skolmåltider samt besöktes förskolan i Lövestad.

Bedömning

Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanernas mål framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och lust att lära. I läroplanerna anges också att barn och elever skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön samt få ett reellt inflytande över utformningen av utbildningen. På samma värdegrund vilar verksamheten inom det offentliga skolväsendet för vuxna.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet med skolans värdegrund och läroplanernas mål att sträva mot.

I klasserna har eleverna möjlighet att påverka vilka regler som skall gälla. Vidare förekommer fadderverksamhet i varierande omfattning. Värderingsövningar och gruppstärkande övningar har genomförts och har bidragit till att eleverna har fått en ökad medvetenhet om sociala normer och större respekt för varandras olikheter. I klasserna är någon eller några av eleverna utsedda till kamratstödjare. Klassråd finns från årskurs två.

I Lövestad skola pågår s.k. tjejgrupper. Detta har inneburit att flickornas självförtroende har stärkts. Bakgrunden är att skolan har uppmärksammat att pojkarna tog mer för sig och därför hade mer utrymme. Skolan bedömer att arbetet hittills har gett resultat men att det bör fortsätta. Detsamma gäller mottagandet och inskolningen av till området nyinflyttade elever.

I Vanstad skola hålls klassråd varje fredag. Vid detta bestäms regler och aktiviteter samt diskuteras frågor som handlar om lärandet och kunskaper. Vid det kontinuerliga samarbetet mellan föräldern och mentorn diskuteras värdegrundsfrågor.

Elevrådet får bestämma om vissa inköp och föreslå aktiviteter och förbättringar.

Vid personalintervjuerna framkom att stämningen på skolan är god men att det förekommer skillnader mellan flickors och pojkars utrymme på rasterna samt att nya barn har svårt att hävda sig i gruppen. Vidare framkom att det finns

sociala skillnader och att barnen i familjer som har det sämre materiellt ställt i högre grad än andra utsätts för kränkande behandling.

Föräldrarna uppgav vid intervjuerna att deras inflytande över undervisningen hade ökat. Däremot fungerade inte informationen mellan hemmet och skolan helt tillfredsställande och det var därför svårt att hålla sig ajour med nyheterna inom skolan.

Eleverna uppgav vid intervjuerna att de trivs på sin skola och att relationerna överlag var bra både mellan elever och mellan elever och vuxna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att stämningen på skolorna är god och miljön uppfattas som trygg. Personalen har en klar uppfattning om vilka områden som behöver utvecklas för att öka elevernas intresse för lärandet och för att öka deras förståelse för människors olika villkor. Inspektionsteamet bedömer att det är angeläget att komma tillrätta med det ojämlika förhållandet mellan flickor och pojkar. I detta avseende bör redan påbörjade åtgärder fortsätta och andra relevanta insatser påbörjas; samtliga med syfte att stärka flickornas självförtroende.

Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Målen för lärandet anges i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Generellt sett gäller att eleverna kontinuerligt informeras av undervisande lärare om sina studieresultat samt uppmuntras att reflektera över sin lärandeprocess.

I Vanstad gör mentorn och eleven varje vecka en utvärdering av i vilken mån och på vilket sätt som eleven har nått veckans mål. I regel lyckas eleverna nå kunskapsmålen. I annat fall sätts särskilt stöd in antingen av undervisande lärare eller av speciallärarен. En elev har behov av insatser av en talpedagog. Detta behov har inte tillgodosetts. En annan elev har annat modersmål än svenska och får undervisning i svenska som andraspråk. Däremot får den aktuella eleven inte stöd i form av studiehandledning på modersmålet.

På området genomförs de nationella proven i årskurserna två och fem.

Läsåret 2002/2003 fanns två klasser med elever i årskurserna fem nämligen Linden med 21 elever och Rönnen med 19 elever. Dessa elever uppnådde målen enligt följande

Linden

- 18 av 21 i svenska,
- 14 av 21 i matematik,
- 17 av 21 i engelska.

Rönnen

- 16 av 19 i svenska,
- 14 av 19 i matematik,
- 17 av 13 i engelska.

Vid elevintervjuerna framkom att eleverna hade en realistisk bild av sin förmåga att lära och i vilken mån de hittills hade uppnått målen. De var också medvetna om möjligheten till extrastöd. Även föräldrarna bekräftade denna bild.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att det finns ett bra system att kartlägga och utvärdera elevernas kunskaper. En majoritet av eleverna når målen. Det pågår ett arbete med strävan att öka måluppfyllelsen. Däremot är det inte acceptabelt att elever med behov av studiehandledning på modersmålet och stöd i språkutvecklingen inte får sina behov av insatser i dessa avseenden tillgodosedda.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med föräldrar, barn, elever respektive de vuxenstuderande i arbetet med att forma en god miljö för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I rektorsområdet sker värdegrundsarbete på olika sätt. Personalen deltar bland annat i ett utvecklingsprojekt benämnt Flödet med ambitionen att få en gemensam strategi. Arbetslagen diskuterar regelbundet värdegrundsfrågor och vill öka samarbetet mellan klasserna för att skapa en röd tråd både avseende inlärningen och det sociala samspelet. Även insatser för att förbättra studiemotivationen diskuteras.

Området har tillgång till en skolsköterska två dagar per vecka. Hon arbetar dels med de obligatoriska hälsokontrollerna dels med grupprocesser i klasserna. Vidare blir hon ofta involverad när en elev har hög frånvaro. På området finns en beteendevetare som huvudsakligen arbetar med enskilda samtal och gruppövningar. Skolsköterskan och beteendevetaren har tillsammans ansvarat för tjejgrupperna.

Nu gällande mobbningsplan med Farstamodellen som utgångspunkt antogs för läsåret 2000/2001. Modellen har modifierats på så sätt att föräldrarna alltid hålls informerade om vilka insatser som teamet planerar att genomföra. Av mobbningsplanen framgår vem som är teamets representanter och vilka uppgifter som teamet skall arbeta med. Antimobbningsarbetet sker dels med förebyggande insatser dels med aktiva åtgärder när ett mobbingfall har identifierats. Planen innehåller även förslag på åtgärder om vidtagna insatser inte har gett önskad effekt. Mobbningsteamet deltar i föräldramöten och informerar på andra sätt om mobbning och om sin verksamhet.

Från årskurs tre finns av klasserna utsedda kamratstödjare. Dessa har särskilt ansvar att uppmärksamma mobbning och i sådant fall stödja den berörde kamraten samt informera klassföreståndaren/mentorn eller skolledningen om vad som har hänt.

Samverkan med eleverna om mobbning sker i projektet Friends.

Vid intervjuerna framkom att eleverna var medvetna om vad mobbning innebär. Eleverna ansåg inte att mobbning var någon vanlig företeelse på skolan men kände till kamrater som hade utsatts för mobbning. I dessa fall ansågs nyinflyttade elever eller elever med sämre materiella förhållanden vara särskilt utsatta.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att det på olika nivåer pågår ett bra arbete för att motverka kränkande behandling. Mobbningsplanen bör uppdateras tidsmässigt och inte begränsas till mobbning utan omfatta all kränkande behandling. Inspektionsteamet vill också påtala att det finns exempel på att systemet med kamratstödjare kan ha en gynnsam effekt även för de yngre eleverna.

Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå målen skall främst utformas av de lärande och personalen. I förskolan och skolan skall detta ske i samverkan med hemmen. De nationella läroplanerna, andra statliga bestämmelser och kursplanerna ger dock också vissa anvisningar för arbetet. Det finns riktlinjer för stöd, betygssättning och utvecklingssamtal, utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid, etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper och färdigheter barnen, ungdomarna och de vuxna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att närma sig målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Undervisningen vid båda skolorna är organiserad i arbetslag med representanter för förskoleklassen, grundskolan och skolbarnomsorgen.

I Lövestad sker undervisningen i huvudsak klassvis men med nära samarbete mellan klasserna. Förskoleklassen involveras i undervisningen bland annat vid temaarbete. I årskurserna fyra och fem delas klasserna efter olika ämnen eftersom de undervisande lärarna har specialiserat sig ämnesvis. Loggbok förs från årskurs fyra och uppåt. Avsikten är att träna eleverna att planera sina studier och att öka deras inflytande över undervisningen. Eleverna i årskurs sex är nivågrupperade med utgångspunkt från vilka resultat som de uppnådde vid de nationella proven i årskurs fem.

”Lilla gruppen” i Lövestad utgörs av fyra elever med funktionshinder. Eleverna har som regel undervisats i gruppen under lång tid. Undervisande lärare är utbildad grundskolelärare (1–7) och har tidigare erfarenhet från arbete på skoldaghem. I gruppen arbetar även en assistent. För eleverna finns utarbetade åtgärdsprogram. I gruppen bedrivs i första hand undervisning i svenska, engelska och matematik medan undervisning i övningsämnena sker i den klass som eleven tillhör. Lilla gruppen betraktas inte som en särskild undervisningsgrupp. Ingen av eleverna har anpassad studiegång.

I Vanstad bedrivs åldersblandad undervisning i årskurserna ett till tre. Varje lärare är mentor för cirka 12 barn. Arbetssättet innebär att eleverna får veta vilka mål som skall uppnås under veckan samt förslag på olika sätt att nå målen. I matematik kan eleven exempelvis välja mellan läroboken, mattedeckare, räknelåda, spel etc. Varje elev har en individuell utvecklingsplan som utarbetas tillsammans med föräldrarna. Ingen av eleverna har åtgärdsprogram.

Samarbete sker med förskoleklassen vid gemensamma utedagar och genom att eleverna från årskurs tre läser för barnen i förskoleklassen. I förskoleklassen finns en elev med åtgärdsprogram.

Vid lektionsbesöken arbetade eleverna såväl självständigt som i grupp samt visade prov på att de kan lyssna, berätta och reflektera över materialet. De visade intresse för lärandesituationerna. I Vanstad skola fanns ett stort utrymme för eleverna att välja olika arbetspass.

Om en elev bedöms ha behov av stödinsatser anmäler undervisande lärare detta på en särskild blankett till Elevhälsan. Elevhälsan utgörs av rektorn, skolsköterskan, beteendevetaren och speciallärare. Elevhälsan träffas i ett elevvårdsteam en gång i månaden varvid anmälda elevers stödbehov diskuteras. Om det handlar om brister i kunskaper är det vanligt att speciallärare testar aktuell elev. Speciallärare arbetar också med enskilda elever eller med flera elever i en mindre grupp.

Inom rektorsområdet hålls utvecklingssamtal minst en gång per termin. Vid dessa informeras eleven och vårdnadshavaren om hur elevens prestationer förhåller sig till målen. För elever i årskurs sex redovisas även resultaten på de nationella proven. Inför samtalet sänds en förfrågan hem med bland annat frågor om elevens trivsel och inställning till skolarbetet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att den pedagogiska verksamheten och undervisningen är bra samt att arbetet sker mot de nationella målen. Området erbjuder varierande arbetssätt och metoder. I Vanstad bedrivs åldersblandad undervisning med mentorssystem. Det finns även ett bra system för att identifiera elevers stödbehov. Stödet för eleverna i den lilla gruppen är placering i en särskild undervisningsgrupp och beslut i enlighet med detta skall därför fattas.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för barnomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolans inre arbete. Sammantaget har dessa skyldigheter att se till att rätten till utbildning tillgodoses. Fristående huvudmän har motsvarande ansvar även om de inte alltid omfattas av målen och riktlinjerna för det offentliga skolväsendet.

Frågor som tas upp vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

Rektorn har lärarutbildning och genomgår för närvarande den statliga rektorsutbildningen. Rektorn har nyligen tillträtt sin tjänst inom Östra Färs men har tidigare ansvarat för ett annat rektorsområde i kommunen.

Rektorn biträddes vid tidpunkten för inspektionsbesöken av en intendent och en assistent. Intendenten tjänstgör numera 75 procent i ett annat rektorsområde. Vid besöken fördelade rektorn och intendenten arbetet på så sätt att intendenten hade det huvudsakliga ansvaret för budgeten medan rektorn ansvarade för det pedagogiska arbetet. Rektorn har medarbetarsamtal med all personal utom måltidspersonalen som intendenten ansvarade för. Assistenten har mångårig erfarenhet av skolarbete. Hon sköter allmänna administrativa uppgifter och handhar frågorna som rör placering i förskola och allmän förskola.

Allvarliga elevvårdsärenden bereds av rektorn som också avgör när elevvårdskonferens skall äga rum. Eftersom rektorn är ny har rutiner kring elevvårdskonferensen ännu inte utarbetats. Våren 2003 hade 14,39 procent eller 38 elever under innevarande läsår varit föremål för någon form av elevvårdande insats.

Rektorn återrapporterar delegerade beslut till förvaltningen. Möten med förvaltningschefen och övriga rektorer i kommunen sker varannan vecka.

Verksamheten är organiserad i sex arbetslag med var sin arbetslagsledare. Arbetslagen skall i första hand arbeta med handlingsplanerna. För närvarande pågår ett projekt rörande skolutvecklingsteam och ett demokratiprojekt. Rektorn planerar att utarbeta en gemensam strategi för Östra Färs.

Av handlingsplanen framgår områdets mål och metoder för ökad måluppfyllelse. Enligt denna skall alla på skolan känna trygghet, vara omtyckta och respekterade, veta regler, gränser och konsekvenser, kunna kompromissa samt skapa en vi-känsla för hela skolan. Vidare framgår ett flertal handlingar/åtgärder för att uppnå angivna mål. Som exempel kan nämnas internat för personalen, gruppstärkande aktiviteter för eleverna och att förbättra föräldraaktiviteten. Vidare framgår uppföljnings- och utvärderingsåtgärder, temaarbeten med dokumentation, diskussioner och enkätundersökningar. Även insatser rörande personalens kompetensutveckling redovisas.

Området har ingen egen kvalitetsredovisning. Uppgifterna är integrerade i kommunens kvalitetsredovisning.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Östra Färs – under förutsättning att ersättare för intendenten snarast tillsätts eller en annan likvärdig lösning hittas – har en bra styrning, ledning och kvalitetsarbete. Såsom rektorn själv har framfört krävs ett utvecklingsarbete för att skapa en gemensam strategi för området. Vidare behövs rutiner avseende hanteringen av elevvårdsärenden. Inspektionsteamet vill dock påtala att det inte är acceptabelt att området saknar en egen kvalitetsredovisning.

Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Inom en viss utbildning skall det också finnas möjligheter för eleverna att individuellt göra val av kurser eller ämnen.

Granskningen gäller om möjlighet till utbildning ges i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till utbildning behandlas.

Rektorn ansvarar för placeringen av barn i förskolan och allmänna förskolan. Det finns en tjänsteman på central nivå som handhar de konkreta intagningsrutinerna. Det har hittills gått att hålla tidsramen att erbjuda förskoleplats inom fyra månader.

Utbildningen är avgiftsfri. Inom området finns många elever som är bosatta på långt avstånd från de båda skolorna och som därför måste åka skolskjuts.

Inom området finns några familjer vars barn har hög frånvaro. Det handlar om att barnen är hemma hela dagar flera gånger i veckan. I regel sjukanmäls eleven men det kan även inträffa att familjen inte hör av sig till skolan. I sådana fall kontaktar skolsköterskan hemmet. Den vidare handläggningen sker antingen genom att skolsköterskan eller rektorn utreder fallen. Ingen av eleverna har för närvarande särskild undervisning enligt skollagen.

Enligt de intervjuade personalgrupperna finns för närvarande inga tydliga rutiner om hur dessa ärenden skall handläggas.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att förskoleplats erbjuds i den omfattning som krävs enligt skollagen. Avseende frånvaroproblematiken i grundskolan föreskrivs i skollagen ett delat ansvar mellan kommunen och vårdnadshavaren. Skolverket vill framhålla betydelsen av tydliga rutiner för att identifiera elever som befinner sig i riskzonen att inte få sin rätt till utbildning tillgodosedd. Vidare är det angeläget att utarbeta en plan över lämpliga insatser så att skolplikten uppfylls. I komplexa fall kan särskild undervisning behöva övervägas samt anmälan till socialtjänsten aktualiseras.

Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

Den pedagogiska personalen är behörig. Personalomsättningen är låg. I området finns en utbildad speciallärare och en grundskolelärare (4–9) som för närvarande genomgår specialpedagogutbildningen. Lärare i svenska som andraspråk saknas men resursen tillgodoses genom en behörig lärare placerad inom ett annat rektorsområde. På fritidshemmet finns förskollärare, fritidspedagoger och barnskötare. Vid inspektionstillfället var 58 barn inskrivna i skolbarnsomsorgen i Lövestad och 37 i Vanstad.

Det finns inte tillgång till logoped eller talpedagog.

Datorer började användas år 2000. Den förhållandevis sena debuten av att använda elektroniska hjälpmedel i undervisningen har inneburit att eleverna inte har lika goda IT-kunskaper som deras kamrater i tätorten. En del av inventarierna har övertagits från kommunens tätortsskolor.

Områdets båda skolor är av äldre datum och har inte renoverats på länge. Skolan i Lövestad är byggd med en lång korridor längs vilken arbetsrummen för

årskurserna ett till fem är placerade. Rummen är stora och ljusa men saknar grupprum. I korridoren har enskilda arbetsplatser utrustats med datorer.

I källarplanet har förskoleklassen undervisning. Där finns även skolbarnomsorgen. Lokalerna är stora och ljusa.

Lektionssalarna för årskurs sex finns i samma del av skolan där lokaler för närvarande förbereds för kommunens bibliotek. Matsal och gymnastiksal finns i anslutande byggnader. Där finns även en förskola med integrerad öppen förskoleverksamhet.

Personalrum saknas men planeras bli färdigställt år 2004. Frånsett den närbelägna förskolan är utemiljön omväxlande med tillgång till grönområden, lek- och bollaktiviteter.

I en del av intervjuerna framkom önskemål om att den tilltänkta renoveringen av lokalerna skulle påbörjas. Enligt samtliga intervjugrupper bedömdes tillgången till läromedel vara bra.

Skolan i Vanstad består av en byggnad där undervisning för årskurserna ett till tre bedrivs i två klassrum. Samma lokaler används till skolbarnomsorgen. Förskoleklassen befinner sig i en byggnad från 1850-talet. Det finns även en liten gymnastiksal medan matsal saknas. Eleverna äter därför i sina klassrum.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att personalens utbildning är förenlig med kraven i skolförfattningarna. Frånsett att vissa stödresurser saknas bedöms personalresurserna som goda. Skolorna har bra lokaler som med undantag av få grupprum lämpar sig för barn- och elevgruppernas sammansättning. I detta avseende skall särskilt den omväxlande utemiljön i Lövestad framhållas. Det har inte framkommit annat än att läromedel och annan utrustning håller en normal standard.

Sammanfattande bedömning

Läromiljön i grundskolan i Östra Färs rektorsområde är trygg och främjar och stimulerar elevernas lärande och sociala utveckling i riktning mot de nationella målen. På området tillåts och genomförs pedagogisk utveckling såsom exempelvis det försök som pågår vid Vanstad skola med att arbeta med individuella studieplaner. Elever med särskilt stora funktionshinder erbjuds individanpassad undervisning. Det pågår ett kontinuerligt värdegrundsarbete som har resulterat i ett gott psykosocialt klimat. Det finns utmärkta processer som har till syfte att motverka kränkande behandling. Resurserna är goda avseende behörigheten hos de undervisande lärarna och lokalerna. Utemiljön är omväxlande och erbjuder mycket goda möjligheter till olika aktiviteter både under skoltid och i skolbarnomsorgen.

Inspektionsteamet bedömer att det finns utrymme för att förbättra måluppfyllelsen genom

- att påbörja ett arbete för att skapa en gemensam pedagogisk utvecklingsstrategi,
- att utvidga processerna för att öka elevernas inflytande och delaktighet i lärandesituationerna till att omfatta även de yngre eleverna,

- att intensifiera värdegrundsarbetet avseende det ojämlika förhållandet mellan flickor och pojkar vid Lövestad skola,
- att rutiner utarbetas avseende hanteringen av elevvårdsärenden samt
- att det utarbetas rutiner för att identifiera och åtgärda elevs rätt till särskilt stöd för såväl specialpedagogiska insatser som annat stöd t.ex. insats av talpedagog eller logoped.

Inspektionsteamet bedömer att verksamheten i Östra Färs rektorsområde inte lever upp till författningarnas krav i följande avseenden och åtgärder måste därför vidtas så att

- beslut fattas vid placering av elev i särskild undervisningsgrupp,
- modersmålsundervisning erbjuds på sätt som föreskrivs i skolförfattningarna,
- rätten till studiehandledning på modersmålet tillgodoses,
- kvalitetsredovisning för rektorsområdet utarbetas samt att
- rutiner fastställs för att vidta adekvata åtgärder i syfte att säkerställa att elever med icke godtagbar frånvaro uppfyller sin skolplikt.

Datum	Ort
2004-01-30	Lund

Anne Terdén

Anita Lindholm